

Minister is akkoord (20/4)



Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

J 2-4

akkoord met starten wetstraject.
meer (ter overtuiging!) let op internet.
consultatie. Als er nog geen deling is, maar
de wet wel in consultatie gaat, ben dit

Aan Minister voor APP
Van

chul zetten op de gesprekken met fin.
Bovendien komt het wetsvoorstel dan ook naar
nota

Beslisnota wetsvoorstel afschaffen schuldige nalatigheid
buiten met publiciteit tot gevolg. Dit is
ons afgelopen maand 2x 'overkomen' terwijl de
noodzakelijke kennis had hier geen communicatie
Aanleiding rijk op te willen werken. Dit is ten niet gebeurd. Ik wil

Burgers kunnen gekort worden op hun AOW-opbouw als zij niet (volledig) voldoen
aan de premieplicht voor de AOW. N.a.v. uitspraken van de CRvB is een ambtelijke
verkenning verricht naar het proces van schuldig nalatig verklaren. Het
gezamenlijke advies van SZW, FIN (DGBEL & DGFZ), SVB en BD is om deze korting
op de AOW bij niet voldoen aan de premieplicht af te schaffen. Met bijgevoegd
conceptwetsvoorstel en startnotitie leggen wij dit ter beslissing aan u voor.

Geadviseerd besluit

1. Stemt u in met het starten van een wetstraject om de huidige systematiek van schuldig nalatig (SN) verklaren in de AOW af te schaffen, zodat het niet (volledig) betalen van de AOW-premie niet meer leidt tot een korting op de AOW-uitkering? In bijgaand wetsontwerp is het voorstel uitgewerkt.
2. Stemt u in met het voorleggen van het wetsontwerp voor uitvoeringstoets door DGSZI aan de SVB en Belastingdienst (BD) en het starten van een internetconsultatie?

Kernpunten

Knelpunten

- In de wet is bepaald dat burgers op hun AOW-recht gekort kunnen worden indien zij niet (volledig) voldoen aan de AOW-premieplicht.
- Het schuldig nalatig verklaren kan disproportioneel uitpakken voor soms kwetsbare burgers. Een relatief kleine premieschuld kan leiden tot een levenslange korting op de AOW-uitkering.
- Tevens is gebleken dat de doorwerking van jurisprudentie op het gebied van schuldig nalatigheid zeer complex is voor de uitvoering.
- Iedere uitspraak over een AOW-recht of AOW-premie kan binnen de huidige systematiek gevolgen hebben voor de verklaringen die in het verre verleden zijn afgegeven. Dit is niet bevorderlijk voor de robuustheid van en de rechtszekerheid voor de uitvoering en de burger.
- Voorbeelden hiervan betreffen de uitspraken van de CRvB in 2016 en 2020 over de wijze waarop de BD de verschuldigde belastingen verwerkt tot een SN-besluit. Door de uitspraak in 2016 is het proces stil gelegd, aangepast en was een grote hersteloperatie noodzakelijk. In 2020 is het proces wederom stil gelegd en wordt de wet niet meer uitgevoerd. Om uitwerking te geven aan de CRvB uitspraak van 2020 moet de BD een nieuwe rekentool ontwikkelen.

TER BESLISSING

Directie

Datum
21 maart 2022

Onze referentie

Bijlage(n)

4

me ekt
niet dat dat
hier weer punt
gaat Directie
hier dus goed
bij aanhaken?

- Voor een nadere toelichting van het proces van schuldig nalatig, het wetsvoorstel, het gekozen instrument, gevolgen en kosten verwijzen wij u naar bijgevoegde startnotitie. In de startnotitie worden de IAK-vragen beantwoord.

Datum
21 maart 2022

Onze referentie

Wetsvoorstel

- De vorige bewindslieden van SZW en FIN hebben ingestemd met het voorbereiden van een wetsvoorstel voor het afschaffen van schuldig nalatig verklaren. Zij hebben afgesproken dat het uiteindelijke besluit hierover ligt bij het nieuwe kabinet.
- Het doel van het onderliggende voorstel is om te voorkomen dat burgers disproportioneel kunnen worden geraakt door het niet (volledig) voldoen aan de premieplicht.
- Daarnaast wordt beoogd om de premie invordering van de AOW, alsmede de vaststelling van het AOW-recht, voor de BD en voor de SVB te vereenvoudigen.
- Bij het afschaffen van schuldig nalatig verklaren blijft de systematiek van AOW-opbouw, op basis van ingezetenschap, ongewijzigd. Het niet (volledig) voldoen aan de AOW-premieplicht heeft dan geen gevolgen meer voor de AOW-opbouw. Wel blijft de openstaande AOW-premieinvordering gehandhaafd en worden incassomogelijkheden benut zolang de BD daar mogelijkheden toe ziet.
- Met het voorstel wordt het niet voldoen aan de premieplicht van de AOW op eenzelfde wijze behandeld als bij andere sociale verzekeringen en belastingen.
- Het voorstel past bij de ambitie van het kabinet om de uitvoeringsorganisaties meer te faciliteren bij de uitvoering van complexe wetgeving. Het voorstel vereenvoudigt de uitvoering van de wet.
- Het besluit tot een wetstraject wordt aan u en aan Staatssecretaris FIN – Fiscaliteit en Belastingdienst gelijktijdig voorgelegd door middel van bijgaand conceptwetsvoorstel en een verzoek tot uitvoeringstoets aan de SVB en BD.
- In de stand van de uitvoering (van juni en december 2021) is de TK geïnformeerd over de ambtelijke verkenning, maar niet over het ambtelijk advies omdat daarover geen besluitvorming is geweest.

Aandachtspunten

- **Dekking:** Afschaffen schuldig nalatig is als risico opgenomen in de uitwerkingsbrief. De onderhandelingen met FIN lopen nog. De verwachting bestaat dat dekking voor afschaffen schuldig nalatig dit voorjaar alsnog kan worden geregeld. Bij het besluitvormingsmemorandum wordt dekking pas definitief vastgelegd. Het daadwerkelijke besluit over het wetsvoorstel kan pas worden genomen indien dekking is geregeld.
 - Dit hoeft geen belemmering te zijn voor de aanvraag van uitvoeringstoetsen en de start van internetconsultatie.
 - In de uitwerkingsbrief zijn alleen de per saldo extra uitgaven aan de AOW meegenomen. Eventuele uitvoeringskosten of -opbrengsten zullen aan de hand van de uitvoeringstoetsen nader moeten worden bepaald, welke te zijner tijd in de SZW-begroting moeten worden ingepast.
- **Planning:** Omdat dekking voor het wetsvoorstel nog onzeker is en de datum van inwerkingtreding gevolgen kan hebben voor de SVB en BD, wordt in het verzoek tot uitvoeringstoets verzocht om in te gaan op de gevolgen van verschillende datums van inwerkingtreding: (met terugwerkende kracht) 1 januari 2023 en 1 januari 2024.
 - T.b.v. het uitwerken van het conceptwetsvoorstel is inwerkingtreding (met terugwerkende kracht) in 2023 aangehouden.
 - Na afronding van de uitvoeringstoets en internetconsultatie leggen wij scenario's van inwerkingtreding aan u voor om de verschillende keuzes met bijbehorende gevolgen inzichtelijk te maken.



TER BESLISSING

Aan
Van

Minister voor APP

Datum
18 maart 2022

Onze referentie

nota

Startnotitie wetsvoorstel afschaffen schuldige nalatigheid
AOW

Bijlage(n)
3

Toelichting

a. Aanleiding

- Iedereen die in Nederland woont of werkt en aan de loonbelasting onderworpen is, is verplicht verzekerd voor de AOW en bouwt AOW-recht op. In vijftig jaar kan een volledig AOW-recht worden opgebouwd. Voor elk jaar dat men tijdens deze periode niet in Nederland woont of werkt, wordt een korting van 2% toegepast.
- In de wet is bepaald dat burgers op hun AOW-recht ook gekort kunnen worden indien zij niet (volledig) voldoen aan de AOW-premieplicht.
 - In de wet is geregeld dat verschuldigde betalingen aan de BD pas als laatste worden toegerekend aan de AOW-premie. Het gehele verschuldigde bedrag moet dus betaald worden om te voldoen aan de AOW-premieplicht.
- De SVB kan op basis van de door BD aangeleverde gegevens de persoon voor een kalenderjaar 'schuldig nalatig' (SN) verklaren, waarna een kortingspercentage voor de AOW-opbouw wordt vastgesteld. Bij de toekenning van de AOW-uitkering wordt de uiteindelijke korting toegepast.
 - Sinds 2001 heeft de SVB 318.010 voordrachten ontvangen van de BD. Dit heeft geleid tot 216.306 vastgestelde SN-kortingen.
- De CRvB heeft in 2016 en 2020 uitspraken gedaan over de wijze waarop de BD de verschuldigde belastingen verwerkt tot een SN-besluit.
 - In de zaak van 2016 had betrokkene een schuld aan de BD, maar was over het betreffende belastingjaar geen AOW-premie verschuldigd. Bij de gegevenslevering kon geen rekening gehouden worden of AOW-premie verschuldigd was of niet.
 - De rechter oordeelde in 2020 dat via de loonheffing betaalde AOW-premie niet op grond van de toerekeningsregels aan andere aanslagbedragen dan AOW-premie mag worden toegerekend.
- Door de uitspraak in 2016 is het proces stil gelegd, aangepast en was een grote hersteloperatie noodzakelijk. In 2020 is het proces wederom stil gelegd. Om uitwerking te geven aan de CRvB uitspraak van 2020 moet de BD een nieuwe rekentool ontwikkelen.
- Naar aanleiding van de CRvB uitspraken is een ambtelijke verkenning verricht naar mogelijkheden om het proces van schuldig nalatig verklaren te vereenvoudigen en om de uitgangspunten van het beleid tegen het licht te houden. De SVB en BD hebben tevens een data-analyse uitgevoerd.
- De verkenning heeft geresulteerd in een gezamenlijk ambtelijk advies (SZW, SVB, BD & FIN (DGBEL & DGFZ)) om de systematiek van schuldig nalatig verklaren af te schaffen.

- In de stand van de uitvoering (van juni en december 2021) is de TK geïnformeerd over de ambtelijke verkenning, maar niet over het ambtelijk advies omdat daarover geen besluitvorming is geweest.
- De vorige bewindslieden van SZW en FIN hebben ingestemd met het voorbereiden van een wetsvoorstel voor het afschaffen van schuldig nalatig verklaren. Zij hebben afgesproken dat het uiteindelijke besluit hierover ligt bij het nieuwe kabinet.

b. Betrokken partijen

- Het proces van schuldig nalatig verklaren raakt de burger, BD en de SVB. Voor de verkenning is met BD, SVB en FIN (DGBEL & DGFZ) gezamenlijk opgetrokken. Er is breed draagvlak onder deze partijen om de systematiek af te schaffen.
- Het besluit tot een wetstraject wordt aan u en aan STAS FIN – Fiscaliteit en Belastingdienst gelijktijdig voorgelegd door middel van bijgaand conceptwetsvoorstel en een verzoek tot uitvoeringstoets aan de SVB en BD.
- Een internetconsultatie vindt parallel aan de uitvoeringstoets plaats om burgers te betrekken bij het wetsvoorstel.

c. Probleem

Burgerperspectief

- Het schuldig nalatig verklaren kan disproportioneel uitpakken voor soms kwetsbare burgers. Een relatief kleine premieschuld kan leiden tot een levenslange korting op de AOW-uitkering.
 - Een korting van 2% komt voor een alleenstaande neer op bruto €335,- per jaar. Bij een looptijd van 20 jaar loopt dit op tot bruto €6.700,-. In 97% van de onderzochte populatie was sprake van een premieschuld van minder dan €4.000,-
- Daarnaast ondervinden burgers pas na soms tientallen jaren de financiële gevolgen van het niet (volledig) voldoen aan de AOW-premieplicht bij de aanvraag van hun AOW-uitkering.
- Bij het beoordelen van schuldige nalatigheid kunnen in bepaalde gevallen de persoonlijke omstandigheden van de burger niet worden meegewogen door de SVB. Dit is met name het geval bij onvoldoende medewerking of bij het niet voldoen aan het opgeven van een adres in de basisregistratie personen. De aanslag wordt dan ambtshalve opgelegd. De wet biedt dan geen ruimte om rekening te houden met persoonlijke omstandigheden.
- In het rapport 'Burgers beter beschermd' is aandacht gevraagd voor ambtshalve aanslagen in belastingzaken en het doenvermogen van burgers om de gevolgen van niet voldoen aan de aangifteplicht te overzien.
- Daarnaast dient er rekening gehouden te worden met maatregelen die onredelijk streng uitpakken. Het proces van schuldig nalatig verklaren is hier een voorbeeld van.

Uitvoeringsperspectief

- Vanuit het perspectief van de uitvoering zijn er grote knelpunten waarvoor aanpassingen noodzakelijk zijn. Het proces is ketenafhankelijk, complex en kwetsbaar.
- Het proces vanaf de aangifte door de burger tot aan de toekenning van een gekorte AOW-uitkering beslaat een periode van soms tientallen jaren.
- Voor dat proces worden fiscale gegevens bewaard die nodig zijn voor een voordracht door BD en voor een besluit tot schuldige nalatigheid door de SVB. De uitspraak uit 2016 en benodigde hersteloperatie hebben duidelijk gemaakt dat deze ketenafhankelijkheid kwetsbaar is.
- Tevens is gebleken dat de doorwerking van jurisprudentie op het gebied van schuldig nalatigheid complex is.

Datum
18 maart 2022

Onze referentie
[blauw veld]

Uiterlijk bij
[blauw veld]

Bijlage(n)
3

Aan
Minister voor APP

Van
[blauw veld]

- Iedere uitspraak over een AOW-recht of AOW-premie kan binnen de huidige systematiek gevolgen hebben voor de verklaringen die in het verre verleden zijn afgegeven. Dit is niet bevorderlijk voor de robuustheid van en de rechtszekerheid voor de uitvoering.
- Het stilleggen van het proces, de aanpassing van het proces en een eventuele herstelactie naar aanleiding van een rechterlijke uitspraak kan grote gevolgen hebben voor de uitvoering. De beschikbaarheid van gegevens uit het verleden kan daarnaast een belangrijke rol spelen voor een herstelactie.

d. Doel

- Het doel van het onderliggende voorstel is om te voorkomen dat burgers disproportioneel kunnen worden geraakt door het niet (volledig) voldoen aan de premieplicht.
- Daarnaast wordt beoogd om de premie invordering van de AOW, alsmede de vaststelling van het AOW-recht, voor de BD en voor de SVB te vereenvoudigen.
- Met het voorstel wordt het niet (volledig) voldoen aan de premieplicht van de AOW op eenzelfde wijze behandeld als bij andere sociale verzekeringen.

e. Rechtvaardiging voor overheidsinterventie

- Het voorstel tot het afschaffen van schuldig nalatig verklaren past in het huidige maatschappelijk klimaat om disproportionele gevolgen van het beleid voor burgers te voorkomen.
- Het voorstel past bij de ambitie van het kabinet om de uitvoeringsorganisaties meer te faciliteren bij de uitvoering van complexe wetgeving. Het voorstel vereenvoudigt de uitvoering van de wet.

f. Wat is het voorstel/gekozen instrument

- Om het doel te bereiken worden de Algemene Ouderdomswet, Wet financiering sociale verzekeringen en Invorderingswet gewijzigd.
- In deze wetten vervallen de bepalingen met betrekking tot schuldig nalatigheid.
- In de nieuwe situatie blijft de systematiek van AOW-opbouw ongewijzigd. Het niet (volledig) voldoen aan de AOW-premieplicht heeft straks geen gevolgen meer voor de AOW-opbouw. Wel blijft de openstaande AOW-premieinvordering gehandhaafd en worden incassomogelijkheden benut zolang de BD daar mogelijkheden toe ziet.
- Bij het zoeken naar oplossingen voor het probleem is onder meer de optie bezien om de openstaande premievordering AOW te verrekenen met de AOW-uitkering (in plaats van een levenslange korting op de AOW).
 - Met deze optie blijft de relatie tussen het niet (volledig) betalen van de premie en een korting op de AOW in stand. Anders dan bij het huidige schuldig nalatig proces ondervindt de AOW-gerechtigde, nadat hij de AOW-premieschuld heeft afbetaald, niet langer de gevolgen daarvan op de AOW. De burger wordt hiermee tot zijn AOW-leeftijd schulden aangerekend, zonder dat de premieschuld wordt afgeboekt.
 - Aangezien er tussen het moment van schuldig nalatig verklaren en het begin van de AOW-uitkering tientallen jaren (max. 50) kunnen liggen, gelden hier ook dezelfde uitvoeringstechnische bezwaren.
- Er is ook gekeken naar aanpassingen in werkprocessen bij de SVB en de Belastingdienst en naar wijzigingen van regelgeving inzake de toerekening, waardoor het schuldig nalatig proces begrijpelijker wordt.
 - In deze varianten leidt het niet betalen van de AOW-premie nog steeds tot een levenslange korting op de AOW. Bovendien wordt het

Datum
18 maart 2022

Onze referentie
[blauw veld]

Uiterlijk bij

Bijlage(n)
3

Aan
Minister voor APP

Van
[blauw veld]

schuldig nalatig proces in deze varianten niet vereenvoudigd en blijft de doorwerking van jurisprudentie in stand.

Datum
18 maart 2022

Onze referentie
[blauw veld]

Uiterlijk bij

Bijlage(n)
3

Aan
Minister voor APP

Van
[blauw veld]

g. Te verwachten gevolgen

- Er is breed draagvlak onder de betrokken organisaties (FIN, BD, SVB en SZW) om de systematiek van schuldige nalatigheid af te schaffen.
- Een politieke gevoeligheid bij de systematiek is dat een registratie in de Fraude Signalering Voorziening (FSV) mogelijk de AOW-opbouw van een betrokkene via SN heeft beïnvloed. Een registratie in de FSV heeft kunnen leiden tot het afwijzen van minnelijke schuldsanering waardoor burgers mogelijk ten onrechte bij de SVB zijn voorgedragen voor schuldig nalatig.
 - De TK is door STAS FIN eerder geïnformeerd over de mogelijke doorwerking van een FSV-registratie op de AOW-opbouw.
 - Het is nog onduidelijk hoe vaak dit is gebeurd en hoeveel mensen al de AOW-gerechtigde leeftijd hebben bereikt en daardoor onterecht een korting hebben ontvangen op hun AOW-uitkering. De BD zoekt dit nader uit.
- Een andere eventuele politieke gevoeligheid is dat het niet (volledig) voldoen aan de AOW-premieplicht geen gevolgen meer heeft voor de AOW-opbouw.
 - Daar staat tegenover dat het karakter van de AOW-opbouw ongewijzigd blijft en dat met het voorstel de BD tracht de openstaande premievordering te incasseren op dezelfde wijze als andere premie- en belastingvorderingen. Het niet betalen van de AOW-premie blijft dus niet zonder gevolgen.
- Naar aanleiding van de uitspraak van de CRvB moet de BD zijn IT-processen aanpassen. Indien het wetsontwerp geen doorgang kan vinden, dan moet het proces van schuldig nalatig verklaren weer worden hervat op het moment dat de BD haar IT-applicaties heeft aangepast.
 - In het verzoek tot uitvoeringstoets worden de SVB en BD specifiek verzocht om aandacht te besteden aan bovenstaande situatie.
 - Tevens worden de SVB en BD verzocht om de gevolgen van verschillende datums van inwerkingtreding (inclusief met terugwerkende kracht) voor hen in kaart te brengen.

h. Te verwachten kosten

- Afschaffen van schuldig nalatig leidt tot een toename in de AOW-uitgaven doordat hierdoor minder mensen een gekorte AOW gaan ontvangen dan voorheen. Het budgettaire effect in 2023 op de AOW-uitgaven wordt geraamd op €7,1 miljoen. Structureel wordt het budgettaire effect van deze variant geraamd op €3,4 miljoen.
- Als gevolg van de CRvB uitspraak uit 2020 zullen burgers in de toekomst in mindere mate worden gekort op hun AOW wegens een schuldig nalatig verklaring. Hierdoor neemt het budgettaire effect van het afschaffen van schuldig nalatig naar de toekomst toe af.
- Het afschaffen van schuldig nalatig leidt tot een besparing op de AIO van circa €1,4 miljoen in 2023.

Aandachtspunt:

- Afschaffen schuldig nalatig is als risico opgenomen in de uitwerkingsbrief. De onderhandelingen met FIN lopen nog. De verwachting bestaat dat dekking voor afschaffen schuldig nalatig dit voorjaar alsnog kan worden geregeld. Bij het besluitvormingsmemorandum wordt dekking pas definitief vastgelegd. Het daadwerkelijke besluit over het wetsvoorstel kan pas worden genomen indien dekking is geregeld.

- Dit hoeft geen belemmering te zijn voor de aanvraag van uitvoeringstoetsen en de start van internetconsultatie.
- In de uitwerkingsbrief zijn alleen de per saldo extra uitgaven aan de AOW meegenomen. Eventuele uitvoeringskosten zullen aan de hand van de u-toetsen nader moeten worden bepaald, welke te zijner tijd in de SZW-begroting moeten worden ingepast.
- De verwachte kosten van het wetsvoorstel zijn afhankelijk van de beoogde ingangsdatum en mate van terugwerkende kracht die wordt gehanteerd.

Datum
18 maart 2022

Onze referentie
[redacted]

Uiterlijk bij

Bijlage(n)
3

Aan
Minister voor APP

Van
[redacted]

Planning

- Omdat dekking voor het wetsvoorstel nog onzeker is en de datum van inwerkingtreding gevolgen kan hebben voor de SVB en BD, wordt in het verzoek tot uitvoeringstoets verzocht om in te gaan op de gevolgen van verschillende datums van inwerkingtreding: (met terugwerkende kracht) 1 januari 2023 en 1 januari 2024.
 - T.b.v. het uitwerken van het conceptwetsvoorstel is inwerkingtreding (met terugwerkende kracht) in 2023 aangehouden.
 - Na afronding van de uitvoeringstoets en internetconsultatie leggen wij scenario's van inwerkingtreding aan u voor.
- Op dit moment wordt de wet niet uitgevoerd. Het proces van SN verklaren ligt sinds de uitspraak van de CRvB van 2020 stil en zal bij inwerkingtreding van het wetsontwerp niet hervat hoeven te worden. De noodzaak van een aanpassing van de ICT bij de BD als gevolg van die uitspraak vervalt dan eveneens.
 - Gedurende het wetstraject is het onzeker of er voldoende draagvlak is voor het wetsvoorstel in de TK en EK. In die periode neemt de werkvoorraad bij de BD en SVB toe.
 - Die onzekerheid brengt met zich mee dat een nu nog noodzakelijke ICT-aanpassing bij de BD als gevolg van de uitspraak van de CRvB druk legt op de IV-portfolio van de BD.



Minister is akkoord ([redacted] 4/11)

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid



[Handwritten signature]
4-11
akkoord

Aan
Van

Minister voor APP
[redacted]

TER BESLISSING



Datum
31-10-2022

Onze referentie
[redacted]



Bijlage(n)
5

nota

Aanleveren CWIZO Wetsvoorstel afschaffen schuldige nalatigheid

Aanleiding

Op 28 april jl. heeft u ingestemd met de start van een wetstraject om de korting op de AOW-uitkering vanwege schuldige nalatigheid (SN) af te schaffen. De internetconsultatie is afgerond, de Atr heeft geadviseerd, de SVB en BD hebben hun uitvoeringstoetsen uitgebracht, en de wetgevingstoets van J&V is ontvangen. Het wetsvoorstel kan via de CWIZO en MR worden voorgelegd aan de Raad van State. Met deze nota leggen wij het moment van afschaffen ter beslissing voor en informeren wij u over de belangrijkste uitkomsten van de uitvoeringstoetsen.

Geadviseerd besluit

- Stemt u in met het bij Koninklijk besluit laten vervallen van de korting op de AOW-uitkering vanwege schuldige nalatigheid, in de eerstvolgende maand na bekendmaking van de wet in het staatsblad?
- Stemt u in met het agenderen van het wetsvoorstel voor de CWIZO van 14 november en de MR van 25 november, t.b.v. een adviesaanvraag aan de Raad van State? De deadline voor het aanleveren van de stukken is 4 november.

Kernpunten

Kern wetsvoorstel

- Momenteel is in de wet bepaald dat burgers op hun AOW-uitkering gekort kunnen worden als zij niet (volledig) voldoen aan de AOW-premieplicht.
- De AOW-premie wordt samen met de belastingen geheven. Burgers die niet aan hun premieplicht voor de AOW voldoen, worden door de Belastingdienst (BD) voorgedragen aan de SVB voor een beoordeling op schuldige nalatigheid bij het niet betalen van de AOW-premie.
- Het schuldig nalatig verklaren kan disproportioneel uitpakken voor kwetsbare burgers. Een relatief kleine premieschuld kan leiden tot een levenslange korting op de AOW-uitkering.
- Ook is gebleken dat de doorwerking van jurisprudentie op het gebied van schuldige nalatigheid zeer complex is voor de uitvoering.
- Daarom is een ambtelijke verkenning verricht naar het proces van schuldig nalatig verklaren. Het gezamenlijke advies van SZW, FIN (DG BD), SVB en BD was om deze korting af te schaffen.
- Op 28 april jl. heeft u akkoord gegeven op het wetstraject waarmee dit geregeld wordt. De internetconsultatie is afgerond, de Atr heeft geadviseerd,

en de SVB en BD hebben hun uitvoeringstoetsen uitgebracht. De BD en SVB achten het wetsvoorstel uitvoerbaar.

Datum
31-10-2022

- De extra uitgaven aan de AOW door het afschaffen van schuldig nalatig verklaren, zijn al voorzien in de SZW-begroting voor 2023. In de begroting is budget gereserveerd met het oog op inwerkingtreding per 1 januari 2023.
- De memorie van toelichting is aangepast om de uitkomsten uit de uitvoeringstoetsen en Internetconsultatie te verwerken. Tot slot zijn er verduidelijkingen aangebracht n.a.v. het advies van de Atr en de wetgevingstoets en is een overgangsartikel opgenomen.
- Het wetsvoorstel is gereed voor agendering in de CWIZO van 14 november. In aanloop naar de CWIZO volgen mogelijk kleine tekstuele aanpassingen, vanuit laatste afstemming met J&V over de wetgevingstoets.

Onze referentie
[blauw veld]

Datum van inwerkingtreding

- Voor een regulier wetstraject zou 1 januari 2024 het eerste standaard moment voor inwerkingtreding zijn.
- Eerder hebben we u voorgesteld om het wetsvoorstel terugwerkend tot 1 januari 2023 inwerking te laten treden. Deze optie stond in de voor uitvoeringstoets voorgelegde versie van het wetsvoorstel. Hiervoor is ook budgettaire ruimte gereserveerd.
- Dit heeft echter tot gevolg dat de SVB 15.000 AOW'ers met een korting op hun lopende AOW-uitkering zou moeten nabetalen.
- Ongeveer 12% van deze groep heeft recht op AIO, deze zou de SVB ook moeten herzien.
- Terugwerkend herzien van een dergelijk groot aantal uitkeringen zou voor de SVB zeer belastend zijn, zo blijkt uit de uitvoeringstoets. Zeker in combinatie met andere taken zoals de herstelactie na de uitvoering van hun data-initiatief en de werkzaamheden die samenhangen met de pilot niet-gebruik AIO en de structurele inbedding daarvan.
- We stellen daarom voor om het wetsvoorstel in de eerstvolgende maand na bekendmaking inwerking te laten treden. Dit zou vermoedelijk in de tweede helft van 2023 kunnen zijn. Deze optie is voor de SVB en BD uitvoerbaar en leidt niet tot extra belasting van hun uitvoering.
- Daarmee komt de korting voor burgers eerder te vervallen dan bij een reguliere invoering per 1 januari 2024, maar wel minder snel dan bij de eerder voorgestelde terugwerkende kracht tot 1 januari 2023.

Werkvoorraad versus lopende kortingen

- De BD is belast met het innen van de AOW-premie.
- De BD geeft aan de SVB door bij wie het niet is gelukt de premie (volledig) te innen. In de praktijk heet dit de voordracht voor SN-verklaring.
- N.a.v. een uitspraak van de CRvB in 2020 is het proces van schuldig nalatig verklaren stilgelegd. Na een uitspraak van de CRvB in 2016 was dit ook al gebeurd. De uitspraken van de CRvB leiden er telkens toe dat de BD zijn software moet aanpassen om conform de uitspraak van de CRvB te kunnen voordragen. Door de beperkte verandercapaciteit en het overvolle IV-portfolio bij de BD, kan de vereiste aanpassing na de tweede uitspraak niet op korte termijn gerealiseerd worden.
- Dit heeft tot gevolg dat er sinds 2020 een werkvoorraad bij de BD is opgebouwd.
- De inwerkingtreding in 2023 of 2024 heeft tot gevolg dat er enerzijds een bestaande groep van 15.000 AOW'ers is die in het verleden beoordeeld is en

nu gekort wordt vanwege schuldige nalatigheid op hun lopende AOW-uitkering.

- Anderzijds is er een groep gepensioneerden (enkele honderden) die de AOW-leeftijd heeft bereikt en voorgedragen had moeten worden voor een beoordeling van SN. Dit is niet gebeurd, omdat het proces van voordrachten door BD aan SVB sinds de bovengenoemde uitspraak is opgeschort.
- Voor SVB en BD is het uitvoeringstechnisch zeer lastig deze groep alsnog te behandelen. Daarnaast is het niet wenselijk om deze groep gepensioneerden met terugwerkende kracht voor te dragen en mogelijk alsnog te korten, terwijl met het wetsvoorstel de korting net is afgeschaft.
- Om buiten twijfel te stellen dat na inwerkingtreding van de wet geen nieuwe SN-verklaringen aan deze groep uit de werkvoorraad meer hoeven worden opgelegd, is in het wetsvoorstel een overgangsbepaling opgenomen die dat expliciet regelt.
- Het is niet uit te sluiten dat er juridische procedures gestart worden in verband met ongelijke behandeling door de groep die eerder in de jaren 2020-2023 wel is voorgedragen aan de SVB voor een beoordeling op schuldige nalatigheid en uiteindelijk gekort is op de AOW-uitkering.

Datum
31-10-2022

Onze referentie


Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Aanbiedingsformulier CWIZO	Ter informatie	
2	Wetsvoorstel en MvT	Ter informatie	
3	Uitvoeringstoets Belastingdienst	Ter informatie	
4	Uitvoeringstoets SVB	Ter informatie	
5	Advies ATR	Ter informatie	



minister heeft geteld (1 1/2)

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

 14-2

Aan Minister voor APP

nota

Indienen TK wetsvoorstel wijziging AOW i.v.m. afschaffen
schuldige nalatig

TER BESLISSING

Datum
9 februari 2023

Onze referentie

Opgesteld door

Bijlage(n)
8

Aanleiding

Op 25 januari jl. heeft de Raad van State (RvS) advies uitgebracht op het wetsvoorstel om de korting op de AOW-uitkering vanwege schuldige nalatigheid af te schaffen. De RvS heeft een blanco advies uitgebracht. Daarmee is het wetsvoorstel gereed om aan te bieden aan de TK.

Geadviseerd besluit

- Wij adviseren het nader rapport en de memorie van toelichting te ondertekenen.
- Wij adviseren het ondertekende nader rapport met het wetsvoorstel inclusief bijlagen naar het Kabinet van de Koning te sturen om het wetsvoorstel aan te bieden aan de TK.

Kernpunten

Kern wetsvoorstel

- In de wet is bepaald dat burgers op hun AOW-uitkering gekort kunnen worden als zij niet (volledig) voldoen aan de AOW-premieplicht. Deze korting vanwege schuldige nalatigheid kan disproportioneel uitpakken voor kwetsbare burgers. Een relatief kleine premieschuld kan leiden tot een levenslange korting op de AOW-uitkering.
- Daarnaast is gebleken dat de doorwerking van jurisprudentie op het gebied van schuldige nalatigheid zeer complex is voor de uitvoering.
- Om die redenen regelt het wetsvoorstel dat de mogelijkheid voor de SVB om burgers op hun AOW-uitkering te korten vanwege schuldige nalatigheid komt te vervallen.
- Het wetsvoorstel is het resultaat van een gezamenlijke verkenning van SZW, FIN (DG BEL), SVB en BD.
- We bereiden een persbericht voor over het indienen van het wetsvoorstel bij de TK.

Advies Raad van State

- De Raad van State heeft een blanco advies uitgebracht op het wetsvoorstel. Ook zijn er geen redactionele suggesties. Daarmee kan het wetsvoorstel via het kabinet van de koning ingediend worden bij de RvS.
- Na het advies van de Raad van State is een kleine aanpassing gedaan in de memorie van toelichting. De budgettaire effecten voor 2023 zijn aangepast om een betere schatting van de extra uitgaven te geven.

- In de memorie van toelichting stonden de budgettaire effecten vermeld bij een inwerkingtreding per 1 januari 2023. Op 4 november jl. heeft u besloten dat het wetsvoorstel in werking treedt in de eerstvolgende maand na bekendmaking in het Staatsblad. De exacte datum van bekendmaking hangt af van de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel.
- Het budgettaire effect voor 2023 is nu berekend voor een inwerkingtreding per 1 september 2023. De extra uitgaven aan de AOW in 2023 worden hierdoor 5,33 miljoen euro lager geraamd, namelijk 1,8 miljoen i.p.v. 7,1 miljoen. Een verwachte besparing op de AIO valt lager uit, waardoor er naar schatting 1,05 miljoen euro extra aan de AIO wordt uitgekeerd in 2023. Deze posten zullen meegenomen worden in de voorjaarsbesluitvorming.
- In het nader rapport is deze aanpassing toegelicht.

Datum
9 februari 2023

Onze referentie

Openbaar te maken nota's

- Bijgevoegd vindt u twee oude nota's om bij het wetsvoorstel openbaar te maken. Het gaat om de startnota van april 2022 waar het conceptwetsvoorstel inclusief antwoorden op het Integrale Afwegingskader ter beslissing aan u zijn voorgelegd.
- Daarnaast vindt u de nota van november 2022 waar het moment van inwerkingtreding ter beslissing aan u is voorgelegd.
- Deze nota voor het indienen van het wetsvoorstel wordt ook openbaar gemaakt.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Nader rapport	Doorgeleiden naar Kabkon	
2	Advies Raad van State	Bijlage bij verzending	
3	Wetsvoorstel incl. memorie van toelichting	Bijlage bij verzending	
4	Uitvoeringstoets SVB	Bijlage bij verzending	
5	Uitvoeringstoets Belastingdienst	Bijlage bij verzending	
6	Advies Atr	Bijlage bij verzending	
7	Startnota wetsvoorstel	Bijlage bij verzending	
8	Beslisnota datum van inwerkingtreding	Bijlage bij verzending	